

Revisionsutskottet

Revisionsberättelse från riksdagens revisorer om Utrikespolitiska institutets bokslut, verksamhetsberättelse, bokföring och förvaltning 2023

INLEDNING

Remiss

Revisionsberättelse från riksdagens revisorer om Utrikespolitiska institutets bokslut, verksamhetsberättelse, bokföring och förvaltning 2023 (B 9/2024 rd): Ärendet har remitterats till revisionsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- ordförande Veijo Niemi, Riksdagens revisorer
- GR Pasi Hartikainen, BDO Oy
- tf biträdande direktör Mikael Mattlin, Utrikespolitiska institutet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Med anledning av revisionsberättelsen från riksdagens revisorer om Utrikespolitiska institutets bokslut, verksamhetsberättelse, bokföring och förvaltning 2023 konstaterar revisionsutskottet att revisionen har utförts enligt god revisionssed. God revisionssed innebär att man genom revisionen på ett betryggande sätt försäkras om huruvida bokslutet eller verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga fel och om direktören och biträdande direktören har gjort sig skyldiga till någon gärning eller försummelse som kan leda till skadeståndsskyldighet gentemot ämbetsverket eller brutit mot Statskontorets föreskrifter, budgetförordningen eller ekonomistadgan. Vid granskningen av förvaltningen har lagligheten i ledningens verksamhet utretts.

Utrikespolitiska institutet är en nettobudgeterad bokföringsenhet och faller i budgeten under riksdagens huvudtitel. År 2023 beviljades institutet medel på 4,3 miljoner euro som tvåårigt reservationsanslag. Dessutom förfogade det över 1,1 miljoner euro som överförts från tidigare år. Samtutnyttjandet av omkostnadsanslaget uppgick till 5,1 miljoner euro netto, vilket var cirka 26 procent mer än 2022. Totalt fördes 0,3 miljoner euro av omkostnadsanslaget över till följande år.

Utrikespolitiska institutets utgifter för mervärdesskatt (mom. 21.30.29) överskreds med 76 254 euro. Ökningen berodde på att kostnaderna steg mer än beräknat. Den största enskilda utgiftspos-

Betänkande ReUB 6/2024 rd

ten var ökningen av hyresutgifterna för extra lokaler. Kanslikommissionen beviljade den 8 februari 2024 tillstånd att överskrida förslagsanslaget.

Till institutet inflöt under året intäkter på 1,3 miljoner euro från källor utanför budgeten, vilket är 0,2 miljoner euro mindre än 2022. Den externa finansieringen bestod av projektfinansiering till gemensamt finansierad verksamhet (75,71 procent), kostnadsersättningar (20,00 procent), inkomster från avgiftsbelagd verksamhet, det vill säga försäljning av publikationer (4,19 procent) och andra inkomster (0,06 procent). Projektfinansiering inflöt huvudsakligen från andra statliga ämbetsverk, Europeiska kommissionen och privata stiftelser.

Kostnaderna för institutets verksamhet 2023 uppgick till totalt 6,4 miljoner euro (5,7 miljoner euro 2022). Personalutgifterna var den största utgiftsposten, 4,5 miljoner euro. Det var en ökning med omkring 15 procent. De största utgiftsposterna efter personalutgifterna var köp av tjänster (0,8 miljoner euro) och hyror (0,6 miljoner euro).

I slutet av 2023 hade institutet 64 anställda (54 i slutet av 2022).

År 2023 uppgick antalet externa publikationer till sammanlagt 269, vilket var klart fler än året innan (226). Enligt sakkunnigutfrågningen i utskottet var Utrikespolitiska institutets verksamhet 2023 mer omfattande än tidigare och det fanns ett stort samhälleligt behov av institutets lagstadgade verksamhet. Till följd av detta började det bli en utmaning för institutet att få de finansiella resurserna att räcka till. Enligt uppgift till utskottet har man hittills använt medel som sparats från tidigare år för det ökande samhälleliga informationsbehovet, men de kommer att ta slut under 2024. Utan ökad extern finansiering måste institutets kostnadsökning stävjas samtidigt som riksdagens finansieringsandel börjar minska. Också sloandet av finansieringen av statsrådets gemensamma utrednings- och forskningsverksamhet (VN TEAS) inverkar på planeringen av institutets ekonomi. Utskottet ser med oro på de finansiella utmaningarna, som kommer att begränsa institutets verksamhet i en situation där dess arbete är föremål för stort intresse både i Finland och internationellt.

Utskottet framhåller att bokslutet och verksamhetsberättelsen enligt utlåtandet från riksdagens revisorer ger riktiga och rättvisande uppgifter om resultatet av Utrikespolitiska institutets verksamhet och dess ekonomiska ställning i enlighet med bestämmelserna om upprättande av institutets bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet står inte i strid med varandra.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Revisionsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner ett ställningstagande med anledning av berättelse B 9/2024 rd.

Betänkande ReUB 6/2024 rd

Utskottets förslag till ställningstagande

Riksdagen har ingenting att anmärka med anledning av berättelsen.

Helsingfors 8.5.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Johanna Ojala-Niemelä sd
vice ordförande Veijo Niemi saf
medlem Janne Jukkola saml
medlem Arja Juvonen saf
medlem Teemu Kinnari saml
medlem Antti Kurvinen cent
medlem Aki Lindén sd
medlem Ville Merinen sd.

Sekreterare var

specialsakkunnig Anne Kalliomäki.